

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004538

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-08-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Явтушок Дмитро Володимирович

2. Dmytro V. Yavtushok

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0003-5940-9302

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 073

Назва наукової спеціальності: Менеджмент

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Менеджмент

Дата захисту: 05-10-2026

Спеціальність за освітою: Промислове і цивільне будівництво

Місце роботи здобувача: Полтавський університет економіки і торгівлі

Код за ЄДРПОУ: 01597997

Місцезнаходження: вул. Івана Банка, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16875

Повне найменування юридичної особи: Полтавський університет економіки і торгівлі

Код за ЄДРПОУ: 01597997

Місцезнаходження: вул. Івана Банка, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський університет економіки і торгівлі

Код за ЄДРПОУ: 01597997

Місцезнаходження: вул. Івана Банка, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.81

Тема дисертації:

1. Організаційно-економічний механізм управління економічною безпекою аграрного підприємства
2. Organisational and economic mechanisms for managing the economic security of an agricultural enterprise

Реферат/анотація:

1. У дисертації здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано вирішення важливої науково-практичної проблеми, що полягає у розвитку теоретико-методичних засад і розробленні практичних рекомендацій щодо формування та удосконалення організаційно-економічного механізму управління економічною безпекою аграрного підприємства на засадах підтримання економічної рівноваги, підвищення ефективності системи управління економічною безпекою та забезпечення сталого розвитку в умовах ризиків, воєнних викликів і цифрової трансформації. Досліджено місце та роль економічної безпеки аграрного підприємства у забезпеченні сталого розвитку та обґрунтовано взаємозв'язок між економічною безпекою, економічною рівновагою і системою менеджменту підприємства. Уточнено сутність економічної безпеки аграрного підприємства на основі концепції економічної рівноваги, відповідно до якої економічна безпека розглядається як результат функціонування системи безпекоорієнтованого менеджменту, що забезпечує збалансований розвиток підприємства через взаємодію економічної безпеки, управлінської спроможності, адаптивності та ризик-орієнтованого управління. Узагальнено теоретичні підходи до

формування механізму управління економічною безпекою аграрного підприємства та розвинуто теоретичні положення щодо визначення економічної рівноваги як центрального об'єкта управлінського впливу. Обґрунтовано систему організаційно-економічних домінант механізму управління економічною безпекою аграрного підприємства, до складу яких включено безпекоорієнтований менеджмент, ризик-орієнтоване управління, цифровізацію, резильєнтність та економічну рівновагу як інтегруючу домінанту забезпечення сталого розвитку підприємства. Удосконалено концептуально-прикладні засади формування організаційно-економічного механізму управління економічною безпекою аграрного підприємства, які передбачають інтеграцію чотирьох взаємопов'язаних контурів: економічної безпеки, управлінської спроможності, адаптивності та ризик-орієнтованого реагування. Запропонований підхід дозволяє трансформувати управління економічною безпекою з інструменту контролю окремих загроз у комплексну систему безпекоорієнтованого менеджменту, орієнтовану на підтримання економічної рівноваги та забезпечення сталого розвитку аграрного підприємства. Проведено аналіз середовища функціонування та здійснено оцінювання сучасного стану економічної безпеки ТОВ «Агропросперіс». На основі комплексного дослідження визначено сильні та слабкі сторони системи управління економічною безпекою, виявлено ключові ризики та фактори впливу на економічну рівновагу підприємства в умовах воєнних викликів і нестабільності зовнішнього середовища. Удосконалено методичний підхід до оцінювання ефективності системи управління економічною безпекою аграрного підприємства шляхом розрахунку інтегрального Індексу ефективності системи управління економічною безпекою (ІЕСУЕБ). На відміну від існуючих підходів, запропонований індекс поєднує оцінювання рівня економічної безпеки, управлінської спроможності, адаптивності до змін зовнішнього середовища та ризиковості діяльності, що забезпечує комплексну діагностику результативності безпекоорієнтованого менеджменту аграрного підприємства. Розроблено методичний підхід до прогнозування економічної рівноваги аграрного підприємства, який базується на використанні інтегрального індексу економічної рівноваги з урахуванням впливу Індексу ефективності системи управління економічною безпекою. Це дає змогу враховувати вплив управлінської спроможності, адаптивності та ризиковості на перспективний стан підприємства і формувати сценарії підвищення ефективності системи управління економічною безпекою. Подальшого розвитку набули науково-методичні положення щодо цифровізації системи управління економічною безпекою аграрного підприємства. Запропоновано науково-практичний підхід до формування інтегрованої цифрової платформи, яка поєднує цифровий моніторинг ризиків, контроль параметрів економічної рівноваги, розрахунок ІЕСУЕБ та підтримку прийняття управлінських рішень. Реалізація такого підходу забезпечує перехід від реактивної до проактивної моделі безпекоорієнтованого менеджменту в умовах воєнних викликів і цифрової трансформації. Практичне значення одержаних результатів полягає у доведенні наукових положень до рівня практичного використання. Запропоновані методичні та прикладні розробки можуть бути використані аграрними підприємствами для підвищення ефективності управління економічною безпекою, підтримання економічної рівноваги, удосконалення процесів стратегічного планування, моніторингу ризиків та забезпечення сталого розвитку. Ключові слова: економічна безпека, аграрне підприємство, організаційно-економічний механізм, економічна рівновага, безпекоорієнтований менеджмент, сталий розвиток, ризик-орієнтоване управління, конкурентоспроможність, адаптивність, резильєнтність, цифрова платформа, технології, проактивне управління, аграрний бізнес, аграрний сектор.

2. The dissertation provides a theoretical generalization and offers a solution to an important scientific and practical problem, which consists in the development of theoretical and methodological foundations and practical recommendations for the formation and improvement of the organizational and economic mechanism for managing the economic security of an agricultural enterprise based on maintaining economic equilibrium, increasing the effectiveness of the economic security management system, and ensuring sustainable development under conditions of risks, wartime challenges, and digital transformation. The study investigates the place and role of economic security in ensuring the sustainable development of an agricultural enterprise and substantiates the relationship between economic security, economic equilibrium, and the enterprise management system. The essence of the economic security of an agricultural enterprise has been clarified on the basis of the concept of

economic equilibrium, according to which economic security is considered the result of the functioning of a security-oriented management system that ensures balanced enterprise development through the interaction of economic security, managerial capability, adaptability, and risk-oriented management. Theoretical approaches to the formation of a mechanism for managing the economic security of an agricultural enterprise have been generalized, and theoretical provisions regarding the definition of economic equilibrium as the central object of managerial influence have been further developed. A system of organizational and economic dominants of the economic security management mechanism has been substantiated, including security-oriented management, risk-oriented management, digitalization, resilience, and economic equilibrium as an integrating dominant for ensuring sustainable enterprise development. The conceptual and applied foundations of the organizational and economic mechanism for managing the economic security of an agricultural enterprise have been improved through the integration of four interrelated components: economic security, managerial capability, adaptability, and risk-oriented response. The proposed approach makes it possible to transform economic security management from a tool for controlling individual threats into a comprehensive system of security-oriented management aimed at maintaining economic equilibrium and ensuring the sustainable development of an agricultural enterprise. A methodological approach to assessing the effectiveness of the economic security management system of an agricultural enterprise has been improved through the calculation of the integrated Economic Security Management System Effectiveness Index. Unlike existing approaches, the proposed index combines the assessment of the level of economic security, managerial capability, adaptability to changes in the external environment, and operational risk, thereby ensuring a comprehensive diagnosis of the effectiveness of security-oriented management in an agricultural enterprise. A methodological approach to forecasting the economic equilibrium of an agricultural enterprise has been developed based on the use of an integrated economic equilibrium index, taking into account the impact of the Economic Security Management System Effectiveness Index. This approach makes it possible to consider the influence of managerial capability, adaptability, and risk exposure on the future state of the enterprise and to develop scenarios for improving the effectiveness of the economic security management system. The scientific and methodological provisions concerning the digitalization of the economic security management system of agricultural enterprises have been further developed. A scientific and practical approach to establishing an integrated digital platform has been proposed. Such a platform combines digital risk monitoring, control of economic equilibrium parameters, calculation of the ESMSEI, and decision-support functions. The implementation of this approach ensures a transition from a reactive to a proactive model of security-oriented management under wartime challenges and digital transformation. The practical significance of the obtained results lies in bringing scientific provisions to the level of practical implementation. The proposed methodological and applied developments can be used by agricultural enterprises to improve economic security management, maintain economic equilibrium, enhance strategic planning processes, monitor risks, and ensure sustainable development. Keywords: economic security, agricultural enterprise, organizational and economic mechanism, economic equilibrium, security-oriented management, sustainable development, risk-oriented management, competitiveness, adaptability, resilience, digital platform, technologies, proactive management, agricultural business, agricultural sector.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Явтушок Д.В. Аналітичні інструменти механізму управління економічною безпекою аграрного підприємства. Успіхи і досягнення у науці. 2026. №4. С. 1965-1975. URL: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-4\(26\)-1965-1975](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-4(26)-1965-1975)
- Явтушок Д.В. Оцінка ліквідності в контексті управління економічною безпекою аграрного підприємства. Наукові інновації та передові технології. 2026. №5. С. 854-864. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-5\(57\)-854-864](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-5(57)-854-864)
- Мілька А.І., Артюх-Пасюта О.В., Белозьоров Є.О., Явтушок Д.В., Закладний Р.О. Сутність та оцінка інноваційної активності підприємства. Науковий вісник ПУЕТ. Серія «Економічні науки». 2025. Випуск 2(116). С. 204-210. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/14978>
- Мілька А. І., Артюх-Пасюта О. В., Явтушок Д. В., Крамаренко В. С. Управління витратами у системі економічної безпеки підприємства. ГРААЛЬ НАУКИ : міжнар. наук. журнал. – Вінниця : ГО «Європейська наукова платформа»; НУ«Інститут науково-технічної інтеграції та співпраці», 2025. – No 59. – С. 542-548. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/15788>
- Віталій Є. Данкевич, Ольга В. Іванюк, Дмитро В. Явтушок Інноваційні стратегії адаптації аграрних підприємств до вуглецевого землеробства в контексті європейського зеленого курсу. Актуальні проблеми економіки. 2023. №12. Том 2 (270/2) С.53-62. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2023/12/12-2.23._topic_Vitalii-Dankevych-Olha-Ivaniuk-Dmytro-Yavtushok-83-62.pdf
- Явтушок Д. В., Белозьоров Є. О., Артюх-Пасюта О. В. Введення в аудиторську практику поняття «завдання з надання впевненості»: історичний аспект. Актуальні проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку регіону в умовах сучасних глобальних викликів: матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Кременчук, Придніпровський інститут МАУП, 30 січня 2025 р.) / за заг. ред. В. В. Татарінова. 2025. С. 557-560. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/14982>
- Явтушок Дмитро, Артюх-Пасюта Олена. Система показників оцінки рівня кадрової безпеки підприємства. Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств: тези доповідей IX Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 8-9 травня 2025 р. Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Дніпро, 2025. С. 77-79. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/14984>
- Явтушок Д. В. Сучасні проблеми економічної безпеки підприємства. Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях : зб. матеріалів XXII Міжнар. наук.-практ. конф. Одеського національного економічного університету, 25-26 квітня 2024 р. Одеса : ОНЕУ, 2024. С. 348-350. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/14417>
- Артюх-Пасюта О., Явтушок Д. Детермінанти матеріально-технічних ресурсів: основні поняття, категорії та оцінювання : Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні пріоритети розвитку бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в умовах глобалізації» (м. Суми, 19 листопада 2024 р.). Суми : СНАУ, 2024 р. С. 219-222. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/14349>
- Явтушок Д.В. Управління економічною безпекою бізнесу в умовах сучасних економічних реалій. Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях : зб. матеріалів XXI Міжнар. наук.-практ. конф. Одеського національного економічного університету, 26-27 квітня 2023р. Одеса: ОНЕУ, 2023. 248-249 с. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/13893>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: запропоновано механізм управління економічною безпекою аграрного підприємства як інструмент удосконалення забезпечення продовольчої безпеки держави.

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Артюх-Пасюта Олена Василівна
2. Olena V. Artiukh-Pasiuta

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4990-8565

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський університет економіки і торгівлі

Код за ЄДРПОУ: 01597997

Місцезнаходження: вул. Івана Банка, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олійник Аліна Сергіївна
2. Alina S. Oliinyk

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0274-5204

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: <https://ror.org/01s344n79>

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семикіна Марина Валентинівна
2. Maryna V. Semykina

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6995-1267

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Центральнуукраїнський національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070950

Місцезнаходження: просп. Університетський, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кононенко Жанна Андріївна

2. Zhanna A. Kononenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0074-8249

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський університет економіки і торгівлі

Код за ЄДРПОУ: 01597997

Місцезнаходження: вул. Івана Банка, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лозова Оксана Василівна

2. Oksana V. Lozova

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7358-8640

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський університет економіки і торгівлі

Код за ЄДРПОУ: 01597997

Місцезнаходження: вул. Івана Банка, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Шимановська-Діаніч Людмила Михайлівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Шимановська-Діаніч Людмила Михайлівна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Гудзь Тетяна Павлівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна